

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202657
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621202657.3

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Andreou Gabrielovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. U., G.. XX.XX.XXXX Q. B. U., G.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka - O.R. K., G.. XX.XX.XXXX, K. L.N., E..Č.. U. XX, L., štátny občan SR, otec - M. U., G.. XX.XX.XXXX, K. L., P. C. X, štátny občan SR v konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/23/2019-25 zo dňa 27.05.2019 čo do výroku o výživnom tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na maloletého M. U., G.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na sumu 60,00 Eur mesačne a na maloletú B. U., G.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na sumu 60,00 Eur mesačne počnúc vykonateľnosťou rozsudku.

II. Takto určené výživné otec je p o v i n ý zasilať k rukám matky vždy mesačne vopred do 15 dňa toho ktorého mesiaca.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podaným návrhom žiadala zvýšiť otcovi výživné súhrne na čiastku 140,00 Eur mesačne na maloleté deti. Ako dôvod uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec z roku 2017, súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Otec výživné pravidelne platil. Otec sa o deti nezaujíma, ani ku nim nechodieva. Ona je v súčasnej dobe nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá prídavok na deti v sume 76,50 Eur, dávku v hmotnej núdzi 108,20 Eur. Má vyživovaciú povinnosť na maloletú U. K. v sume 30% zo životného minima. Býva s tromi maloletými deťmi a druhom. Bývajú v prenájme, kde platia nájom 265,00 Eur mesačne. Finančne jej musí pomáhať matka.

2. Súd pojednával v neprítomnosti matky, ktorá mala doručenie predvolania vykázané.

3. Otec na pojednávaní uviedol, že so zvýšením výživného súhlasí. S matkou deti sa dohodol, že bude platiť súhrne 120,00 Eur, čiže po 60,00 Eur na každé maloleté dieťa. Minulý mesiac už zaplatil 120,00 Eur. Má spolu deväť detí a každú čaká desiate dieťa. tri deti má s matkou maloletých detí. Zvyšok má s terajšou partnerkou. Peniaze potrebuje aj na ostatné deti. Poberá opatrovateľský príspevok vo výške 508,44 Eur.

4. Kolíznym opatrovníkom súhlasil so zvýšením výživného v takej výške, v akej sa rodičia dohodli, nakoľko je to v záujme maloletých detí.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na začatie konania, správy z prešetrenia pomerov, pripojeného rozsudku sp. zn. 21P/23/2019-25.

6. Z rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k.21P/23/2019-25 zo dňa 27.05.2019 bolo zistené, že súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/70/2018 zo dňa 28.09.2018 tak, že zveril maloletého M. U., G.. XX.XX.XXXX Q. M. B. U., G.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky O. K.. Zároveň zaviazal platiť otca na výživu maloletého M. Q. M. B. výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Zároveň nad maloletými deťmi súd nariadil dohľad.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13.07.2021 súd zistil, že dňa 01.07.2021 vykonali sociálne šetrenie v domácnosti matky, ktorá uviedla, že žije v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými deťmi M. U., ktorý v septembri nastúpi do šiesteho ročníka Špeciálnej základnej školy internátnej vo Filákovke, maloletou B. U., G.. XX.XX.XXXX, ktorá bude od septembra žiačkou štvrtého ročníka Špeciálnej základnej školy a maloletou M. K., G.. XX.XX.XXXX, ktorá je v celodennej starostlivosti matky. Matka má ešte maloletú dcéru U. K., ktorá je umiestnená v Centre pre rodinu s deťmi v Martine z dôvodu zdravotného stavu. Pani K.Á. je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a poberateľkou dávky v hmotnej núdzi v sume 108,20 Eur mesačne. Je poberateľkou prídavkov na tri deti v sume 76,50 Eur. Iný príjem nemá. Nie je vlastníčkou žiadneho hnutelného, ani nehnuteľného majetku. Rodina obýva jednu izbu rodinného domu, ktorý má v prenájme. Náklady na bývanie predstavujú sumu 265,00 Eur mesačne. Bývanie svojim vybavením vyhovuje potrebám maloletých detí. Hygiena domácnosti v čase sociálneho šetrenia bola na veľmi dobrej úrovni. Pani K. zotrvala na podanom návrhu, nakoľko náklady na uspokojovanie potrieb maloletých detí od poslednej úpravy výšky výživného vzrástli. S otcom maloletých detí komunikujú ohľadne vecí týkajúcich sa maloletých detí. Maloletý M. v rozhovore uviedol, že sa má dobre, na vysvedčení mal dve dvojky. Cez prázdniny bude hrať futbal, pôjde aj k otcovi. Ocino mu sľúbil, že mu kúpi telefón. Občas mu dá aj nejaké peniaze, napríklad dva - tri eurá. Maloletá B. uviedla, že sa má dobre. Na vysvedčení mala samé jednotky, k ocinovi chodí len dakedy. Ocino jej občas dá päť eur. Niekedy jej kúpi aj sladkosti. Tunajší úrad vykonal sociálne šetrenie aj u otca, ktorý je poberateľom opatrovateľského príspevku na svojho otca, ktorý poberá vo výške 410,00 Eur mesačne. Okrem toho vykonáva príležitostné brigádnické práce, kde si vie zarobiť za deň približne 25,00 Eur. Nie je vlastníkom žiadneho hnutelného a nehnuteľného majetku. Pán U. žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 275,90 Eur a prídavku na deti v sume 153,00 Eur. Má šesť maloletých detí. Rodina obýva jednoizbový sociálny byt na P. C.. Náklady na bývanie predstavujú 50,00 Eur mesačne za nájom, 60,00 Eur mesačne poplatok za elektrinu a 30,00 Eur mesačne ako poplatok za vodu. Hygiena v domácnosti v čase sociálneho šetrenia bola na požadovanej úrovni. Otec uviedol, že nesúhlasí s podaným návrhom na zvýšenie výživného. Výživné platí na maloleté deti pravidelne. Naposledy, okrem výživného prispel sumou 25,00 Eur na obuv a oblečenie pre maloletého M.. Ak deťom niečo treba, tak im kúpi. Manželka čaká ďalšie dieťa, preto nie je schopný platiť výživné v takej výške, ako si žiada matka maloletých detí. Okrem týchto vyživovacích povinností má vyživovaciu povinnosť aj na ďalšiu dcéru O. U., ktorá je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Matka maloletých detí má vytvorené vhodné podmienky na primeranú starostlivosť. Pani K. poskytuje vyživovaciu povinnosť svojim maloletým deťom osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o ich spoločnú domácnosť v rozsahu zodpovedajúcom potrebám maloletých detí a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. V súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti vynakladá výdavky na stravu, ošatenie, hygienu, lekársku starostlivosť, školu a voľnočasové aktivity určené pre maloleté deti. Maloleté deti od poslednej úpravy výživného prešli určitou vekovou zmenou, rovnako od poslednej úpravy výživného prešiel určitý čas, počas ktorého maloletí značne vyrástli a v tej súvislosti sa zvýšili výdavky na stravu, ošatenie ako aj hygienu. Výšku výživného navrhujú určiť v súlade s reálnymi zárobkovými schopnosťami a možnosťami otca a odôvodnenými potrebami maloletých detí.

8. Otec maloletých detí je poberateľom peňažného príspevku za opatrovanie od júla 2021 v sume 508,44 Eur. Dovedy poberal čiastku 476,74 Eur.

9. Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa

- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti a vlôh dieťaťa
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami
- j) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť, alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

21. Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistenie skutkového stavu.

22. Z citovaných ustanovení zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutia o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základe životných potrieb (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelanie, kultúrne a

športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne aj rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie, či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia u detí, nastúpenie ďalšej vyššej formy štúdia, zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné, relevantné skutočnosti, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

23. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení alebo znížení, teda zmene prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné brať do úvahy základné náklady ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj s ostatnými nákladmi. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v takom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú im poskytnúť dieťaťu viac.

24. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí. Od posledného určenia výživného uplynulo určité časové obdobie. Predovšetkým táto okolnosť, t.j. uplynutie času a vyšší fyzický vek maloletých detí je v zmysle konštatovanej súdnej úpravy dôvodom na zvýšenie výživného. Potreby maloletých detí narástli z objektívnych príčin v súvislosti s ich fyzickým vývojom. Nevyhnutne preto vzrástli aj ich oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zmena pomerov maloletých detí v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu ich oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky. Súd teda dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletých je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného.

25. Súd na základe výsledkov dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia výživného došlo k zmene pomerov na strane detí, ako aj rodičov, ktoré odôvodňujú zmenu výživného a to k jeho zvýšeniu. Vzhľadom na vyšší vek ako aj na školskú dochádzku maloletých detí došlo u nich k relevantnej zmene pomerov, výdavky na zabezpečenie ich potrieb sú v súčasnosti vyššie, ako v čase poslednej úpravy výživného. Matka uhrádza výdavky spojené s návštevou školy, s nákupom školských potrieb, či zabezpečuje stravu, ošatenie, kultúrne, či športové vyžitie a všetku starostlivosť. U otca nastala zmena pomerov v tom, že od poslednej úpravy výživného sa mu zvýšil príjem. Poberá peňažný príspevok za opatrovanie vo výške 508,44 Eur. Má deväť vyživovacích povinností a manželka očakáva ďalšie dieťa.

26. Z vykonaného dokazovania a konštatovania zmien pomerov, súd dospel k záveru, že doteraz určené výživné na maloletého M. Q. M. B. nezodpovedá vyššie citovaným zákonným ustanoveniam. Od poslednej úpravy sa zmenili pomery, tak u maloletých ako aj u otca do takej miery, že návrh matky na zvýšenie výživného bol čiastočne dôvodný. Výživné v čiastke po 60,00 Eur s platením, ktorého súhlasili obaja rodičia, je výživné, ktoré je momentálne otec schopný platiť zo svojho príjmu, nakoľko okrem týchto dvoch vyživovacích povinností má ešte ďalšie vyživovacie povinnosti a takto určené výživné zodpovedá aj reálnym možnostiam a schopnostiam a odôvodneným potrebám maloletých detí.

27. Zároveň súd rozhodol o spôsobe platenia bežného výživného.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať,

- a) zrážkami zo mzdy a iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí ,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľností,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.